

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра обліку і аудит

Контрольна робота
з дисципліни "Економічний аналіз"

На тему:

**Аналіз фінансового стану комунального підприємства «Чернігівське
тролейбусне управління»**

Керівник:

Викладач Сизоненко О.В.

Чернігів 2008

ЗМІСТ

ВСТУП

1. Аналіз форми № 1 «Баланс»

1.1 Характеристика майнового положення підприємства на підставі аналізу активу балансу

1.2 Аналіз структури необоротних активів

1.3 Аналіз структури оборотних коштів підприємства

1.4 Аналіз структури пасиву балансу

1.5 Оцінка ліквідності підприємства

2. Аналіз діяльності підприємства на основі форми № 2 «Звіту про фінансові результати»

2.1 Аналіз прибутку

2.2 Оцінка рентабельності

2.3 Аналіз коефіцієнтів ділової активності

ВИСНОВКИ

ЛІТЕРАТУРА

ВСТУП

Аналіз результатів діяльності підприємства, проводиться з метою оцінки його фінансово-економічного стану і визначення реальних шляхів фінансового оздоровлення, для чого основна увага приділяється ефективності використання власного і позикового капіталу, виявленню резервів збільшення балансового прибутку і зростання рівня рентабельності, поліпшенню фінансового стану і платоспроможності підприємства.

Фінансово-економічний стан підприємства визначає його фактичні можливості. Оцінка фінансово-економічного стану підприємства проводиться по сукупності показників, що відображають його забезпеченість власними фінансовими ресурсами і здатність погашати свої боргові зобов'язання.

Значення аналізу фінансово-економічного стану і ухвалення на його основі обґрунтованих управлінських рішень обумовлюється тим, що воно включає комплекс характеристик, основними з яких є:

- динаміка, склад і структура активів, їх стан і рух;
- динаміка, склад і структура джерел власного і позикового капіталу;
- абсолютні і відносні показники, що характеризують фінансову стійкість підприємства і динаміку зміни її рівня;
- платоспроможність підприємства і ступінь ліквідності його активів.

Головна мета такого аналізу - своєчасно виявляти і усувати недоліки в поточної господарської діяльності підприємства, знаходити реальні резерви для зростання рівня його платоспроможності і поліпшення показників фінансового стану, визначати можливі шляхи його оздоровлення.

Величина показників фінансово-економічних результатів діяльності підприємства характеризує рівень ефективності його господарювання. Серед них ключове положення займає показник прибутку. Зростання розміру отриманого прибутку створює базу для здійснення самофінансування і

розширення виробництва, для вирішення соціальних проблем в трудових колективах. За рахунок прибутку виконуються зобов'язання підприємства перед бюджетом України і всіма іншими господарюючими суб'єктами.

Метою роботи є оцінка фінансово-економічного стану підприємства, вибір з їх числа найбільш характерних для сучасних економічних умов в Україні і проведення практичного аналізу на підставі даних підприємства, вибраного як об'єкт дослідження.

У контрольній роботі проведено аналіз результатів поточної діяльності комунального підприємства «Чернігівське тролейбусне управління» Чернігівської міської ради, дана оцінка фінансово-економічного стану цього підприємства.

Для досягнення поставленої мети в контрольній роботі вирішені такі завдання:

- вивчені теоретичні аспекти оцінки фінансового стану підприємства;
- проведено аналіз фінансового стану комунального підприємства «Чернігівське тролейбусне управління»;

Контрольна робота виконана з використанням статистичних і звітних даних комунального підприємства «Чернігівське міське управління».

1. Аналіз форми № 1 «Баланс»

Проведемо аналіз ефективності господарської діяльності комунального підприємства «Чернігівське тролейбусне управління», використовуючи статті форми № 1 «Балансу» і форми № 2 «Звіт про фінансові результати» за 2006 рік та 2007 рік.

1.1 Характеристика майнового положення підприємства на підставі аналізу активу балансу

Для аналізу балансу скористаємось таблицею 1.1

Дані балансу вказані в тис. грн.

Таблиця 1.1. Схема побудови порівняльного аналітичного балансу підприємства за базовий і звітний період

Найменування статей балансу	Код рядка	На початок 2006 року (база)		На кінець 2006 року (база)		На кінець 2007 року (звіт)		Зміна		
		Абс. величини	Відн. величини	Абс. величини	Відн. величини	Абс. величини	Відн. величини	В абсолютних величинах	В структурі	Базисні темпи росту, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Актив										
1.Необоротні активи	080	10640,8	61,9	17506,8	75,3	21300,1	79,4	6866,0	13,4	164,5
2.Оборотні активи	260	6545,0	38,0	5727,5	24,6	5533,9	20,5	-817,5	-13,4	87,5
3.Витрати майбутніх періодів	270	2,8	0,1	4,2	0,1	3,4	0,1	1,4	0	150
Валюта	280	17188,6	100	23238,	100	26837,	100	6049,9	0	135,2

балансу				5		4				
Пасив										
1.Власний капітал	380	14921,4	86,8	21116,8	90,9	22920,7	85,4	6195,4	3,4	141,5
2.Забезпечення наступних витрат і платежів	430	133,1	0,8	108,8	0,5	119,5	0,5	-24,3	-0,3	81,7
3.Довгострокові зобов'язання	480	0	–	0	–	0	–	0	0	0
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
4.Поточні зобов'язання	620	2134,1	12,4	2012,9	8,6	3797,2	14,1	-121,2	-3,8	94,3
5.Доходи майбутніх періодів	630	0	–	0	–	0	–	0	0	0
Валюта балансу	640	17188,6	100	23238,5	100	26837,4	100	6049,9	0	135,2

В 2006 році загальна вартість майна підприємства складала 17188,6 тис. грн. на початок року; 23238,5 тис. грн. на кінець року; в 2007 році – 26837,4 тис. грн. на кінець року. Вартість необоротних активів на початок 2006 року складала 10640,8 тис. грн., на кінець 2006 року – 17506,8 тис. грн., на кінець 2007 року – 21300,1 тис. грн. Вартість оборотних активів на початок 2006 року складала 6545,0 тис. грн., на кінець 2006 року – 5727,5 тис. грн., на кінець 2007 року – 5533,9 тис. грн.

З таблиці видно, що валюта балансу за 2006 рік зросла на 6049,9 тис. грн., або на 35,2 %, за 2007 рік – на 3598,9 тис. грн., або на 15 %.

Зокрема, в 2006 році валюта балансу Активу зросла за рахунок:

- збільшення необоротних активів на 6866,0 тис. грн., або на 64,5 %;
- зменшення оборотних активів на тис. 817,5 грн., або на 12,5 %.
- збільшення витрат майбутніх періодів на 1,4 тис. грн., або на 50%.

Валюта балансу Пасиву в 2006 році зросла за рахунок:

- збільшення власного капіталу на 6195,4 тис. грн., або на 41,5 %;
- зменшення наступних витрат і платежів на 24,3 тис. грн., або на 18,3%;

- збільшення поточних зобов'язань на 121,2 тис. грн., або на 5,7 %.

Також, в 2007 році валюта балансу Активу зросла за рахунок:

- збільшення необоротних активів на 3793,3 тис. грн., або на 1,2 %;
- збільшення оборотних активів на 193,6 тис. грн., або на 3,4 %.
- зменшення витрат майбутніх періодів на 0,8 тис. грн., або на 19,05%.

Валюта балансу Пасиву в 2007 році зросла за рахунок:

- збільшення власного капіталу на 1803,9 тис. грн., або на 8,5 %;
- збільшення наступних витрат і платежів на 10,7 тис. грн. на 9,8 %
- збільшення поточних зобов'язань на 1784,3 тис. грн., або на 88,6 %.

Маємо збільшення необоротних та незначне зниження оборотних активів, що свідчить про деякі проблеми зв'язані з маркетинговою політикою підприємства, а також про переважно не грошовий характер розрахунків.

1.2 Аналіз структури необоротних активів

Щоб дати оцінку руху необоротних активів, необхідно розрахувати коефіцієнт зносу, коефіцієнт придатності, коефіцієнт відновлення і коефіцієнт вибуття.

Коефіцієнт зносу:

$$Кизн_{пoc.}^{2006} = \frac{25268,2 - 9570,0}{25268,2} = 0,62$$

$$Кизн_{кін.}^{2006} = \frac{31684,2 - 15058,7}{31684,2} = 0,52$$

$$Кизн_{кін.}^{2007} = \frac{37521,4 - 20036,9}{37521,4} = 0,47$$

Коефіцієнт придатності:

$$K_{\text{год.}}^{\text{2006}}_{\text{поч.}} = 1 - 0,62 = 0,38 ,$$

$$K_{\text{год.}}^{\text{2006}}_{\text{кін.}} = 1 - 0,52 = 0,48 ,$$

$$K_{\text{год.}}^{\text{2007}}_{\text{кін.}} = 1 - 0,47 = 0,53 .$$

Коефіцієнт введення:

$$K_{\text{вв.}}^{\text{2006}}_{\text{кін.}} = \frac{201,7}{31684,2} = 0,006 ,$$

$$K_{\text{вв.}}^{\text{2007}}_{\text{кін.}} = \frac{105,6}{37521,4} = 0,003 .$$

Коефіцієнт вибуття:

$$K_{\text{выб.}}^{\text{2006}}_{\text{кін.}} = \frac{16625,5}{25268,2} = 0,65 ,$$

$$K_{\text{выб.}}^{\text{2007}}_{\text{кін.}} = \frac{17484,5}{31684,2} = 0,55 .$$

Коефіцієнт відновлення:

$$K_{\text{обн.}}^{\text{2006}}_{\text{кін.}} = \frac{6416,0}{31684,2} = 0,2 ,$$

$$K_{\text{обн.}}^{\text{2007}}_{\text{кін.}} = \frac{5837,2}{37521,4} = 0,16 .$$

Для комплексного аналізу розрахованих коефіцієнтів зведемо їх в таблицю 1.2.

Таблиця 1.2. Аналіз необоротних активів

Показники	На початок 2006 року (базову)	На кінець 2006 року (базового)	На кінець 2007 року (звітнього)
1. Коефіцієнт зносу	0,62	0,52	0,47
2. Коефіцієнт придатності	0,38	0,48	0,53
3. Коефіцієнт введення	-	0,006	0,003
4. Коефіцієнт вибуття	-	0,65	0,55
5. Коефіцієнт відновлення	-	0,2	0,16

На початок 2006 року 62 % вартості основних засобів було списано на витрати в попередніх періодах, у первісній вартості, на кінець 2006 року - 52%, на кінець 2007 року – 47%. Відповідно частка не перенесеної вартості на створений продукт на початок 2006 року склала – 38 %, на кінець 2006 року – 48 %, на кінець 2007 року – 53%.

В 2006 році 0,6% основних засобів було введено у використання, в 2007 році – 0,3%. Вибулі основні засоби, з якими підприємство почало діяльність у звітному періоді, склали у 2006 році – 65 %, у 2007 році – 55 %.

Частка від наявних на кінець звітнього періоду основних засобів, що складає нові основні засоби в 2006 році рівна 20 %, в 2007 році - 16 %.

1.3 Аналіз структури оборотних коштів підприємства

У загальній сумі засобів, які розміщені на підприємство, як правило, велику питому вагу займають оборотні кошти. Від раціональності їх розміщення й ефективності використання у великій мірі залежить успішний результат господарської діяльності підприємства. Для того, щоб зробити висновок про зміну оборотних активів, що впливають на фінансовий стан підприємства, а також з'ясувати причини цих змін, скористуємось таблицею 1.3.

Таблиця 1.3. Аналіз структури оборотних коштів підприємства

Найменування статті	Код рядка	На початок 2006 року (база)		На кінець 2006 року (база)		На кінець 2007 року (звіт)		Відхилення		
		Абс. величини	Відн. величини (частка в оборотних активах)	Абс. величини	Відн. величини (частка в оборотних активах)	Абс. величини	Відн. величини (частка в оборотних активах)	В абсолютних	В структурі	Темпи росту, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Оборотні активи (розділ II активу балансу)										
Запаси	100,140	2840,2	43,2	4359,7	76,0	4066,8	73,5	1519,7	32,8	153,5
Дебіторська заборгованість	160,161,170,180,210	260,7	3,5	464,9	6,9	1413,8	25,6	204,2	3,4	178,3
Грошові кошти і їх еквіваленти	230	3496,4	53,3	981,6	17,1	145,4	2,6	-2514,8	-36,2	28,1
Інші оборотні активи	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Усього (за розділом II)	260	6545,0	100	5727,5	100	5533,9	100	-817,5	0	87,5

Оскільки по всіх періодах простежується висока частка заборгованості і низька частка коштів (на початок 2006 року дебіторська заборгованість складала 260,7 тис. грн. або 3,5 %, на кінець 2006 року – 464,9 тис. грн. або 6,9 %, на кінець 2007 року – 1413,8 тис. грн. або 25,6 %; на початок 2006 року грошові кошти склали 3496,4 тис. грн. або 53,3 %, на кінець 2006 року – 981,6 тис. грн. або 17,1 %, на кінець 2007 року – 145,4 тис. грн. або 2,9 %), то

можна зробити висновок, що підприємство використовує переважно грошовий характер розрахунків. Також простежується зменшення дебіторської заборгованості (проїзні квитки реалізуються за готівкою та за попередньою оплатою).

Вартість запасів в 2006 році збільшилась на 1519,7 тис. грн. або на 53,5%, а в 2007 році вартість запасів збільшились на 204,2 тис. грн.

Вцілому вартість активів за 2006 рік зменшилась на 817,5 тис. грн. або на

12,5 %, за 2007 рік – на 193,6 тис. грн. або на 3,4%, це свідчить про зменшення економічного потенціалу підприємства.

1.4 Аналіз структури пасиву балансу

Дані, що приводяться в пасиві балансу, дозволяють визначити, які зміни відбулися в структурі власного і позикового капіталу, скільки притягнуто в оборот підприємства довгострокових і короткострокових засобів, тобто пасив показує, звідкіля взяли засоби, спрямовані на формування майна підприємства. Фінансовий стан підприємства багато в чому залежить від того, які засоби воно має у своєму розпорядженні і куди вони вкладені.

Однією з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства є стабільність його діяльності з позиції довгострокової перспективи. Для аналізу довгострокової платоспроможності підприємства використовують: коефіцієнт фінансової автономії, коефіцієнт фінансової залежності, коефіцієнт фінансового ризику і коефіцієнт маневрування власного капіталу.

Коефіцієнт фінансової автономії:

$$K_{авт.}^{2006}_{поч.} = \frac{14921,4}{17188,6} = 0,86$$

$$K_{авт.кін.}^{2006} = \frac{21116,8}{23238,5} = 0,91$$

$$K_{авт.кін.}^{2007} = \frac{22920,7}{26837,4} = 0,86$$

Коефіцієнт фінансової залежності:

$$K_{зал.поч.}^{2006} = 1 - K_{авт.поч.}^{2006} = 1 - 0,86 = 0,14$$

$$K_{зал.кін.}^{2006} = 1 - K_{авт.кін.}^{2006} = 1 - 0,91 = 0,09$$

$$K_{зал.кін.}^{2007} = 1 - K_{авт.кін.}^{2007} = 1 - 0,85 = 0,14$$

Коефіцієнт фінансового ризику:

$$K_{ф.р.поч.}^{2006} = 0$$

$$K_{ф.р.кін.}^{2006} = 0$$

$$K_{ф.р.кін.}^{2007} = 0$$

Коефіцієнт маневрування власного капіталу:

$$K_{ман.поч.}^{2006} = \frac{14921,4 - 10640,85}{14921,4} = 0,29$$

$$K_{ман.кін.}^{2006} = \frac{21116,8 - 17506,8}{21116,8} = 0,17$$

$$K_{ман.кін.}^{2007} = \frac{22920,7 - 21300,1}{22920,7} = 0,07$$

Для загального наочного аналізу побудуємо таблицю:

Таблиця 1.4. Зведена таблиця коефіцієнтів капіталізації

Показники	На початок 2006 року (базову)	На кінець 2006 року (базового)	На кінець 2007 року (звітнього)	Абсолютна зміна
1	2	3	4	5
1. Коефіцієнт фінансової автономії	0,86	0,94	0,86	0,08
2. Коефіцієнт фінансової залежності	0,14	0,09	0,14	-0,05
3. Коефіцієнт фінансового ризику	0	0	0	-
4. Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,29	0,17	0,07	-0,12

Коефіцієнти фінансової автономії на початок 2006 року дорівнював 0,86, на кінець 2006 року – 0,94, на кінець 2007 року – 0,86. Протягом 2006 – 2007 років коефіцієнти фінансової автономії збільшувався та зменшувався на 0,08, що суттєво не вплинуло на фінансову автономію підприємства. Оскільки коефіцієнти фінансової автономії близькі до 1, то можна сказати, що підприємство є фінансово стійким, стабільним і незалежним від кредиторів. Коефіцієнт фінансової залежності показує, що частка позичкових засобів, вкладених у майно підприємства невелика: на початок 2006 року складає 14 %, на кінець 2006 року – 9 %, на кінець 2007 року – 14%. Протягом 2006 – 2007 років частка позичкових засобів зменшувалась та збільшувалась на 5 %, що суттєво не вплинуло на фінансову залежність підприємства.

За допомогою коефіцієнта фінансового ризику можемо зробити висновок, що на початок 2006 року на кожну 1 грн. власних засобів вкладених в активи підприємства, не приходилось ні однієї грн. позичкових засобів. Таку саму картину бачимо і на кінець 2006 та 2007 років. За допомогою цього показника ми можемо зробити висновок, що дане

підприємство не залежить від ніяких і нвесторів і кредиторів. Що свідчить про збільшення фінансової стійкості підприємства.

Наступним показником, який характеризує фінансову стійкість підприємства, є коефіцієнт маневрування власного капіталу, який показує, що на підприємстві на початок 2006 року - 29%, на кінець 2006 року – 17 %, а на кінець 2007 року – 7 % власного капіталу вкладено в оборотні кошти, а решту капіталізовано. На даному підприємстві достатньо високе значення цього показника, що забезпечує гнучкість у використанні власних засобів.

1.5 Оцінка ліквідності підприємства

Фінансовий стан підприємства в короткостроковій перспективі оцінюється показниками ліквідності і платоспроможності, що характеризують можливість своєчасних і повних розрахунків по короткострокових зобов'язаннях перед контрагентами. Для характеристики ліквідності аналізованого підприємства скористаємось таблицею 1.5.1 (для 2006 року) і таблицею 1.5.2 (для 2007 року).

Таблиця 1.5.1. Аналіз ліквідності балансу за 2006 рік

Актив	На початок року	На кінець року	Пасив	На початок року	На кінець року	Платіжний надлишок (+) або недолік (-)	
1	2	3	4	5	6	7=2-5	8=3-6
1. Найбільш ліквідні активи (Л1)	3496,4	981,0	1. Найбільш термінові зобов'язання (П1)	159,8	648,8	3336,6	332,2
2. Швидко реалізовані активи (Л2)	211,1	386,8	2. Короткострокові пасиви (П2)	2107,4	1472,9	-1896,3	-1086,1
3. Повільно реалізовані активи (Л3)	2840,3	4361,6	3. Довгострокові пасиви (П3)	133,1	108,8	2707,2	4252,8
4. Важко реалізовані	10640,8	17506,8	4. Постійні пасиви (П4)	14921,4	21116,8	-4280,6	-3610,0

активи (Л4)							
Баланс	17188,6	23238,5	Баланс	17188,6	23238,5	0	0

Для визначення ліквідності балансу необхідно зіставити підсумки приведених груп з активу і пасиву. Маємо на початок 2006 року:

$$Л1 > П1,$$

$$Л2 < П2,$$

$$Л3 > П3,$$

$$Л4 < П4.$$

У даному випадку маємо одне відхилення від зафіксованого в оптимальному варіанті: в другій умові знак протилежний від зафіксованого. Тобто, ліквідність балансу наближається до абсолютної.

Маємо платіжний надлишок співвідношення поточних платежів і надходжень в сумі 3336,6 тис. грн.; зменшення поточної ліквідності в недалекому майбутньому на 1896,3 тис. грн.; платіжний надлишок порівняно реалізованих активів в сумі 2707,2 тис. грн.; постійні витрати перебільшують важко реалізовані активи на 4280,6 тис. грн.

На кінець 2006 році маємо:

$$Л1 > П1,$$

$$Л2 < П2,$$

$$Л3 > П3,$$

$$Л4 < П4.$$

У даному випадку маємо також одне відхилення від зафіксованого в оптимальному варіанті: в першій умові знак протилежний від зафіксованого. Тобто, ліквідність балансу наближається до абсолютної.

Маємо платіжний надлишок співвідношення поточних платежів і надходжень в сумі 332,2 тис. грн.; зменшення поточної ліквідності в недалекому майбутньому на 1086,1 тис. грн.; платіжний надлишок порівняно реалізованих активів в сумі 4252,8 тис. грн.; постійні витрати перебільшують важко реалізовані активи на 3610,0 тис. грн.

Таблиця 1.5.2. Аналіз ліквідності балансу за 2007 рік

Актив	На початок року	На кінець року	Пасив	На початок року	На кінець року	Платіжний надлишок (+) або недолік (-)	
1	2	3	4	5	6	7=2-5	8=3-6
1. Найбільш ліквідні активи (Л1)	981,0	145,4	1. Найбільш термінові зобов'язання (П1)	648,8	264,2	332,2	-118,8
2. Швидко реалізовані активи (Л2)	386,8	1322,6	2. Короткострокові пасиви (П2)	1472,9	3652,5	-1086,1	-2329,9
3. Повільно реалізовані активи (Л3)	4361,6	4069,3	3. Довгострокові пасиви (П3)	108,8	119,5	4252,8	3949,8
4. Важко реалізовані активи (Л4)	17506,8	21300,1	4. Постійні пасиви (П4)	21116,8	22920,7	-3610,0	-1620,6
Баланс	23238,5	26837,4	Баланс	23238,5	26837,4	0	0

Для визначення ліквідності балансу необхідно зіставити підсумки приведених груп з активу і пасиву. Маємо на початок 2007 року:

$$Л1 > П1,$$

$$Л2 < П2,$$

$$Л3 > П3,$$

$$Л4 < П4.$$

У даному випадку маємо одне відхилення від зафіксованого в оптимальному варіанті: в другій умові знак протилежний від зафіксованого. Тобто, ліквідність балансу наближається до абсолютної.

Маємо платіжний надлишок співвідношення поточних платежів і надходжень в сумі 332,2 тис. грн.; зменшення поточної ліквідності в недалекому майбутньому на 1086,1 тис. грн.; платіжний надлишок порівняно реалізованих активів в сумі 4252,8 тис. грн.; постійні витрати перебільшують важко реалізовані активи на 3610,0 тис. грн.

На кінець 2007 році маємо:

$$Л1 < П1,$$

$$Л2 < П2,$$

$$Л3 > П3,$$

$$Л4 < П4.$$

У даному випадку маємо два відхилення від зафіксованого в оптимальному варіанті: в першій і другій умові знак протилежний від зафіксованого. Тобто, ліквідність балансу в більшому чи меншому ступені відрізняється від абсолютної.

Маємо платіжний недолік співвідношення поточних платежів і надходжень в сумі 118,8 тис. грн.; зменшення поточної ліквідності в недалекому майбутньому на 2329,9 тис. грн.; платіжний надлишок порівняно реалізованих активів в сумі 3949,8 тис. грн.; постійні витрати перебільшують важко реалізовані активи на 1620,6 тис. грн.

Для того, щоб проаналізувати здатність підприємства перетворити актив у гроші швидко і без втрат його ринкової вартості, необхідно дати оцінку його ліквідності. Для цього розраховують коефіцієнт загальної (поточної) ліквідності, коефіцієнт термінової (проміжної) ліквідності і коефіцієнт абсолютної ліквідності.

Коефіцієнт загальної (поточної) ліквідності:

$$Кобщ_{поч.}^{2006} = \frac{6545,0 + 2,8}{2134,1 + 0} = 3,07$$

$$Кобщ_{кін.}^{2006} = \frac{5727,5 + 4,2}{2012,9 + 0} = 2,85$$

$$Кобщ_{кін.}^{2007} = \frac{5533,9 + 3,4}{3797,2 + 0} = 1,46$$

Коефіцієнт термінової (проміжної) ліквідності:

$$K_{сроч.пoch.}^{2006} = \frac{6545,0 - 2837,5 + 2,8}{2134,1 + 0} = 1,74$$

$$K_{сроч.кин.}^{2006} = \frac{5727,5 - 4357,4 + 4,2}{2012,9 + 0} = 0,68$$

$$K_{сроч.кин.}^{2007} = \frac{5533,9 - 4065,9 + 3,4}{3797,2 + 0} = 0,37$$

Коефіцієнт абсолютної ліквідності:

$$K_{абс.пoch.}^{2006} = \frac{3496,4}{2134,1 + 0} = 1,64$$

$$K_{абс.кин.}^{2006} = \frac{981}{2012,9 + 0} = 0,47$$

$$K_{абс.кин.}^{2007} = \frac{145,4}{3797,2 + 0} = 0,04$$

Розрахунки зведемо в таблицю 1.6.

Таблиця 1.6. Зведена таблиця коефіцієнтів ліквідності

Показники	На початок 2006 року (базову)	На кінець 2006 року (базового)	На кінець 2007 року (звітного)	Відхилення
1	2	3	4	5
1.Коефіцієнт загальної (поточної) ліквідності	3,07	2,85	1,46	-0,22
2.Коефіцієнт проміжної (термінової) ліквідності	1,74	0,68	0,37	-1,06
3.Коефіцієнт абсолютної ліквідності	1,64	0,47	0,04	-1,17

Отже, на початок 2006 року на 1 гривню поточних зобов'язань приходилось 3,07 гривень поточних активів підприємства, на кінець 2006 року – 2,85 гривень, на кінець 2007 року – 1,46 гривні. Оскільки поточні активи перевищують поточні зобов'язання, то підприємство можна розглядати як успішно функціонуюче.

Коефіцієнт термінової ліквідності на початок 2006 року склав 1,74 на кінець 2006 року – 0,68, на кінець 2007 року – 0,37. Цей коефіцієнт вказує на те, скільки одиниць найбільш ліквідних активів припадає на одиницю термінових боргів.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності за 2006 рік зменшився 117 %, на кінець 2007 року склав 0,04. Тобто, на початок 2006 року 164 % поточних зобов'язань може бути погашено негайно, на кінець 2006 року – 47 %, на кінець, 2007 року – 4 %.

2. Аналіз діяльності підприємства на основі форми № 2 «Звіту про фінансові результати»

2.1 Аналіз прибутку

Звіт про фінансові результати, на відміну від балансу, надає інформацію не на конкретну дату, а за визначений період. Аналіз звіту про фінансові результати дозволяє одержати необхідну інформацію про доходи, витрати і фінансові результати підприємства, що були отримані їм у результаті господарської діяльності за звітний рік.

Для проведення безпосереднього аналізу про фінансові результати складемо таблицю:

Таблиця 2.1. Звіт про фінансові

Найменування статті	Код рядка	Абсолютні величини		Питома вага статей в виручці від реалізації, %		Зміна		
		За 2006 рік	За 2007 рік	За 2006 рік	За 2007 рік	В абс. величинах	В структурі	Темпи росту, %
1	2	3	4	5	6	7=4-3	8=6-5	9=4:3*100%
1. Фінансові результати								
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	23846,2	25500,9	100	100	1654,7	0	106,9
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	23846,2	25500,9	100	100	1654,7	0	106,9
Собівартість реалізації	040	23373,3	26603,1	98,02	104,3	3229,8	6,28	113,8

продукції (товарів, робіт, послуг)								
Валовий:		472,9	1102,2	1,98	4,32	629,3	2,34	233,1
- прибуток	050							
- збиток	055							
Інші операційні доходи	060	539,5	897,7	2,26	3,52	358,2	1,26	166,4
Адміністративні витрати	70	2053,1	2752,6	8,61	10,79	699,5	2,15	134,1
Витрати на збут	80	421,7	445,7	1,77	1,75	24,0	-0,02	105,7
Інші операційні витрати	90	657,2	657,6	2,76	2,58	0,4	-0,18	100,1
Фінансові результати від операційної діяльності: - збиток	105	2119,6	4060,4	8,89	15,92	1940,8	7,03	191,6
Інші фінансові доходи	120	38,8	2,0	0,16	0,01	-36,8	-0,15	5,2
Фінансові витрати	140	89,2	157,5	0,37	0,62	68,3	0,25	176,6
Фінансові результати від звичайної діяльності: - збиток	195	2170,0	4215,9	9,1	16,53	2045,9	7,43	194,2
Чистий - збиток	225	2170,0	4215,9	9,1	16,53	2045,9	7,43	194,2
2. Елементи операційних витрат								
Матеріальні витрати	230	10236,9	10377,8	42,93	40,7	140,9	-2,23	101,4
Витрати на оплату праці	240	10586,6	13116,0	44,4	51,43	2529,4	7,03	123,9
Відрахування на соціальні заходи	250	3807,3	4666,2	15,97	18,3	856,9	2,33	122,6
Амортизація	260	1133,1	1477,2	4,75	5,79	344,1	1,04	130,3
Інші операційні витрати	270	741,4	821,8	3,11	3,22	80,4	0,11	110,8
Разом	280	26505,3	30459,0	111,15	119,44	3953,7	8,29	114,9

За рік доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) збільшився на 1654,7 тис. грн. або на 6,9 %.

Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) збільшився на 1654,7 тис. грн. або на 6,9 %.

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) збільшилась на 3229,8 тис. грн. або на 13,8 %, і збільшилась на 6,28% в структурі.

Валовий прибуток збільшився на 629,3 тис. грн. або на 133,1 % і на 2,34 % в структурі.

Адміністративні витрати збільшились на 699,5 тис. грн. або на 34,1%, і на 4,36 % в структурі.

Інші операційні доходи збільшились на 358,2 тис. грн. або на 66,4% і на 1,26% у структурі.

Інші операційні витрати збільшились на 0,4 тис. грн. або на 0,1 % хоча зменшились на 0,18 % в структурі.

Витрати на збут збільшились на 24 тис. грн. або на 5,7%, хоча зменшились на 0,02% у структурі.

Фінансові результати від операційної діяльності (збиток) збільшились на 1940,8 тис. грн. або на 91,6 % і на 7,03 % в структурі.

Інші фінансові доходи зменшились на 36,8 тис. грн. або на 94,8% і на 0,15 % в структурі.

Фінансові витрати зменшились на 68,3 тис. грн. або на 76,6% і на 0,25 % в структурі.

Фінансові результати від звичайної діяльності (збиток) збільшились на 2045,9 тис. грн. або на 94,2 % і на 7,43 % в структурі.

Чистий збиток збільшився на 2045,9 тис. грн. або на 94,2 %, і на 4,19 % в структурі.

Операційні витрати збільшились на 3953,7 тис. грн. або на 14,9 % і на 8,29% в структурі. Зокрема за рахунок збільшення матеріальних витрат на 140,9 тис. грн. або на 1,4 % і зменшилися на 2,23% в структурі; збільшення

витрат на оплату праці на 2529,4 тис. грн. або на 23,9 %, і на 7,03 % в структурі; збільшення відрахування на соціальні витрати на 856,9 тис. грн. або на 22,6%, і на 2,33 % в структурі; збільшення витрат по амортизації на 344,1 тис. грн. або на 30,3 %, і на 1,04 % в структурі; зменшення інших операційних витрат на 80,4 тис. грн. або на 10,8% і на 8,29% в структурі.

2.2 Оцінка рентабельності

На короткострокову і довгострокову платоспроможність підприємства впливає його здатність діставати прибуток. Якісним показником ефективності роботи підприємства є рентабельність. Розглянемо показники рентабельності:

Рентабельність сукупного капіталу:

$$R_{сов.к.}^{2006} = 0 ,$$

$$R_{сов.к.}^{2007} = 0 .$$

Рентабельність власного капіталу:

$$R_{соб.к.}^{2006} = 0 ,$$

$$R_{соб.к.}^{2007} = 0 .$$

Валова рентабельність продажу:

$$R_{вал.}^{2006} = 0 ,$$

$$R_{вал.}^{2007} = 0$$

Операційна рентабельність продажу:

$$Pon.^{2006} = 0,$$

$$Pon.^{2007} = 0.$$

2.3 Аналіз коефіцієнтів ділової активності

У широкому розумінні ділова активність означає весь спектр зусиль, спрямованих на просування підприємства на ринках продукції, праці, капіталу. У більш вузькому змісті ділова активність представлена як поточна виробнича і комерційна діяльність підприємства.

Розглянемо показники ділової активності підприємства:

Коефіцієнт оборотності активів:

$$Kob.a.^{2006}_{пoch.} = \frac{14402,2}{17188,6} = 0,84,$$

$$Kob.a.^{2006}_{кін.} = \frac{23846,2}{23238,5} = 1,03,$$

$$Kob.a.^{2007}_{кін.} = \frac{25500,9}{26837,4} = 0,95.$$

Коефіцієнт оборотності запасів:

$$Kob.z.^{2006}_{пoch.} = \frac{17960,4}{\frac{1}{2}(2834,8 + 4355,1)} = 4,99,$$

$$Kob.z.^{2006}_{кін.} = \frac{23373,3}{\frac{1}{2}(4355,1 + 2834,8)} = 6,5,$$

$$Kob.z.^{2007}_{кін.} = \frac{26603,1}{\frac{1}{2}(4355,1 + 4065,0)} = 6,3.$$

Тривалість оборотності запасів:

$$T_{об.з.}^{2006}_{поч.} = \frac{365}{4,99} \approx 73 \text{ дні} ,$$

$$T_{об.з.}^{2006}_{кін.} = \frac{365}{6,5} \approx 56 \text{ днів} ,$$

$$T_{об.з.}^{2007}_{кін.} = \frac{365}{6,3} \approx 58 \text{ днів} .$$

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості:

$$K_{об.д.з.}^{2006}_{поч.} = \frac{14402,2}{\frac{1}{2}(52,3 + 78,1)} = 220,8 ,$$

$$K_{об.д.з.}^{2005}_{кін.} = \frac{23846,2}{\frac{1}{2}(52,3 + 78,1)} = 365,7 ,$$

$$K_{об.д.з.}^{2006}_{кін.} = \frac{25500,9}{\frac{1}{2}(78,1 + 92,1)} = 299,7 .$$

Тривалість оборотності дебіторської заборгованості:

$$T_{об.д.з.}^{2006}_{поч.} = \frac{365}{220,8} \approx 2 \text{ дні} ,$$

$$T_{об.д.з.}^{2006}_{кін.} = \frac{365}{365,7} \approx 0 \text{ днів} ,$$

$$T_{об.д.з.}^{2007}_{кін.} = \frac{365}{299,7} \approx 1 \text{ день} .$$

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості:

$$K_{об.к.з.}^{2006}_{поч.} = \frac{17960,4}{\frac{1}{2}(159,1 + 648,8)} = 44,5 ,$$

$$K_{об.к.з.}^{2006}_{кін.} = \frac{23373,3}{\frac{1}{2}(159,1 + 648,8)} = 57,9 ,$$

$$K_{об.к.з.}^{2007}_{кін.} = \frac{26603,1}{\frac{1}{2}(648,8 + 264,2)} = 58,3 .$$

Тривалість оборотності кредиторської заборгованості:

$$T_{об.к.з.}^{2006}_{поч.} = \frac{365}{44,5} \approx 8 \text{ днів} ,$$

$$T_{об.к.з.}^{2006}_{кін.} = \frac{365}{57,9} \approx 6 \text{ днів} ,$$

$$T_{об.к.з.}^{2006}_{кін.} = \frac{365}{58,3} \approx 6 \text{ днів} .$$

Тривалість операційного циклу:

$$T_{поч.}^{2006} = 73 + 2 = 75 \text{ днів} ,$$

$$T_{кін.}^{2006} = 56 + 0 = 56 \text{ днів} ,$$

$$T_{кін.}^{2007} = 58 + 1 = 59 \text{ днів} .$$

Тривалість оборотності оборотного капіталу:

$$T_{об.об.к.}^{2006}_{поч.} = 73 + 2 + 8 = 83 \text{ дні} ,$$

$$T_{об.об.к.}^{2006}_{кін.} = 56 + 0 + 6 = 62 \text{ дні} ,$$

$$Тоб.об.к_{кін.}^{2007} = 58 + 1 + 6 = 65 \text{ днів}$$

Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача):

$$\Phi_{поч}^{2006} = \frac{17960,4}{\frac{1}{2}(9570,0 + 15058,7)} = 1,46$$

$$\Phi_{кін}^{2006} = \frac{23373,3}{\frac{1}{2}(9570,0 + 15058,7)} = 1,89$$

$$\Phi_{кін}^{2007} = \frac{26603,1}{\frac{1}{2}(15058,7 + 20036,9)} = 1,52$$

Зведемо всі показники в таблицю:

Таблиця 2.3 Зведена таблиця коефіцієнтів ділової активності

Найменування показника	На початок 2006 року	На кінець 2006 року	На кінець 2007 року
1	2	3	4
1. Коефіцієнт оборотності активів	0,84	1,03	0,95
2. Коефіцієнт оборотності запасів	4,99	6,5	6,3
3. Тривалість оборотності запасів, днів	73	56	58
4. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	220,8	365,7	299,7
5. Період оборотності дебіторської заборгованості, днів	2	0	1
6. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	44,5	57,9	58,3
7. Період оборотності кредиторської заборгованості, днів	8	6	6
8. Тривалість операційного	75	56	59

циклу, днів			
9. Тривалість оборотності оборотних коштів, днів	83	62	65

Коефіцієнт оборотності активів показує скільки разів за звітний період відбувається повний цикл виробництва і звертання, що приносить відповідний ефект у виді прибутку, або скільки грошових одиниць реалізованої продукції принесла кожна грошова одиниця активів, на початок 2006 року даний коефіцієнт дорівнював 0,84, на кінець 2006 року – 1,03, на кінець 2007 року – 0,95.

Коефіцієнт оборотності запасів показує, що на початок 2006 року швидкість обороту запасів для забезпечення поточного обсягу продажів складала 4,99, на кінець 2006 року – 6,5, на кінець 2007 року – 6,3. Так, на початок 2006 року на один оборот запасів необхідно було 73 дні, на кінець 2006 року – 56 днів, на кінець 2007 року – 58 днів. Оскільки, простежується ріст коефіцієнта оборотності запасів і зменшення періоду обороту запасів, то оборотні кошти мають більш ліквідну структуру, а отже підприємство набуває стійкішого фінансового положення.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості показує, що на початок 2006 року засоби, вкладені в розрахунки, зробили 220,8 оборотів, тобто стільки разів у середньому протягом звітного періоду дебіторська заборгованість перетворилась в кошти, на кінець 2006 року – 365,7, на кінець 2007 року – 299,7. Період інкасації, тобто час протягом якого дебіторської заборгованості звернеться в кошти на початок 2006 року складає 2 дні, на кінець 2006 року 0 днів, на кінець 2007 року 1 день.

На початок 2006 року підприємству необхідно було 44,5 оборотів для оплати наявної кредиторської заборгованості, на кінець 2006 року – 57,9, на кінець 2007 року – 58,3. Протягом 8 днів підприємство оплачувало рахунок кредиторів на початку 2006 року, 6 днів на кінець 2006 року, на кінець 2007 року також 6 днів.

Терміни погашення кредиторської заборгованості не дуже перевищують терміни погашення дебіторської заборгованості, це свідчить про незначне погіршення фінансового положення підприємства.

У 2006 році для виробництва, продажу та оплати продукції підприємства необхідно було 56 днів, у 2007 році 59 днів. Оскільки тривалість операційного циклу збільшилось на 3 дні, то підприємство повинно вжити заходів до скорочення тривалості даного циклу.

Тривалість оборотності оборотного капіталу має позитивні значення (кінець 2006 року – 62 днів, кінець 2007 року – 65 днів), отже підприємство відчуває потребу в коштах.

Показник фондівдачі достатньо високий але він то підвищується, то знижується (початок 2006 р. – 1,46, кінець 2006 р. – 1,89, кінець 2006 р. – 1,52), це свідчить про зниження, а потім збільшення витрат підприємства.

ВИСНОВКИ

В процесі виконання контрольної роботи було проведено аналіз діяльності комунального підприємства «Чернігівське тролейбусне управління».

При аналізі балансу одержали найважливіші характеристики, які описують фінансово-майновий стан підприємства:

- в 2006 році загальна вартість майна підприємства складала 17188,6 тис. грн. на початок року; 23238,5 тис. грн. на кінець року; в 2007 році – 26837,4 тис. грн. на кінець року;

- вартість необоротних активів на початок 2006 року складала 10640,8 тис. грн., на кінець 2006 року – 17506,8 тис. грн., на кінець 2007 року – 21300,1 тис. грн.;

- вартість оборотних активів на початок 2006 року складала 6545,0 тис. грн., на кінець 2006 року – 5727,5 тис. грн., на кінець 2007 року – 5533,9 тис. грн.;

- валюта балансу за 2006 рік зросла на 6049,9 тис. грн., або на 35,2%, за 2007 рік – на 3598,9 тис. грн., або на 15 %.

Маємо збільшення необоротних та зменшення оборотних активів, що свідчить про деякі проблеми зв'язані з маркетинговою політикою підприємства, а також про переважно не грошовий характер розрахунків.

При аналізі структури необоротних активів встановили, що на початок 2006 року 62 % вартості основних засобів було списано на витрати в попередніх періодах, у первісній вартості, на кінець 2006 року - 52%, на кінець 2007 року – 47%. Відповідно частка не перенесеної вартості на створений продукт на початок 2006 року склала – 38 %, на кінець 2006 року – 48 %, на кінець 2007 року – 53%.

Оскільки по всіх періодах простежується висока частка заборгованості і низька частка коштів (на початок 2006 року дебіторська заборгованість

складала 260,7 тис. грн. або 3,5 %, на кінець 2006 року – 464,9 тис. грн. або 6,9 %, на кінець 2007 року – 1413,8 тис. грн. або 25,6 %; на початок 2006 року грошові кошти склали 3496,4 тис. грн. або 53,3 %, на кінець 2006 року – 981,6 тис. грн. або 17,1 %, на кінець 2007 року – 145,4 тис. грн. або 2,9 %), то можна зробити висновок, що підприємство використовує переважно грошовий характер розрахунків. Також простежується зменшення дебіторської заборгованості (проїзні квитки реалізуються за готівкою та за попередньою оплатою).

Вцілому вартість активів за 2006 рік зменшилась на 817,5 тис. грн. або на

12,5 %, за 2007 рік – на 193,6 тис. грн. або на 3,4%, це свідчить про зменшення економічного потенціалу підприємства.

Коефіцієнти фінансової автономії близькі до 1, то можна сказати, що підприємство є фінансово стійким, стабільним і незалежним від кредиторів. Коефіцієнт фінансової залежності показав, що частка позичкових засобів, вкладених у майно підприємства невелика.

Досить незначне значення коефіцієнта маневреності власного капіталу на підприємстві свідчить про те, що грошові кошти вкладені в активи, що важко реалізуються.

За допомогою коефіцієнта фінансового ризику можемо зробити висновок, що на початок 2006 року на кожну 1 грн. власних засобів вкладених в активи підприємства, не приходилось ні однієї грн. позичкових засобів. Таку саму картину бачимо і на кінець 2006 та 2007 років. За допомогою цього показника ми можемо зробити висновок, що дане підприємство не залежить від ніяких інвесторів і кредиторів. Що свідчить про збільшення фінансової стійкості підприємства.

При аналізі коефіцієнтів ділової активності встановлено, що терміни погашення кредиторської заборгованості перевищують терміни погашення дебіторської заборгованості, це свідчить про погіршення фінансового положення підприємства. Тривалість операційного циклу збільшилось на 3

дні, то підприємство повинно вжити заходів до скорочення тривалості даного циклу. Тривалість оборотності оборотного капіталу має позитивні значення, отже підприємство відчуває потребу в коштах.

В цілому після проведення аналізу діяльності підприємства можна сказати, що воно працює стабільно і отримує прибуток, хоча і має деякі труднощі.

ЛІТЕРАТУРА

1. "Економічний аналіз діяльності підприємства на підставі фінансової звітності". Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни: "Економічний аналіз" для студентів економічних спеціальностей. / Укл.: Л.Б. Іванова – Чернігів: ЧДТУ, 2002. – 147 с.
2. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 412 с.
3. Череп А.В. Економічний аналіз: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005. – 160 с.